

CONSILIUL LEGISLATIV

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 105/1999 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 105/1999 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice (b391/12.06.2023), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/3245/19.06.2023 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D682/20.06.2023,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, cu completările ulterioare, și al art. 33 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ, cu modificările ulterioare,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 105/1999 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit **instrumentului de prezentare**, propunerea legislativă *„este motivată de nevoia de a aduce la un numitor comun prevederile Decretului-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri și ale Ordonanței Guvernului nr. 105/1999*

privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice”.

2. Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor ordinare, iar în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Întrucât propunerea legislativă va avea implicații asupra bugetului de stat, este obligatorie solicitarea unei informări din partea Guvernului, în conformitate cu dispozițiile art. 111 alin. (1) din Constituție.

Totodată, sunt incidente prevederile art. 15 alin. (1) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la obligativitatea întocmirii unei fișe financiare, cu respectarea condițiilor prevăzute de art. 21 din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010, republicată.

5. Referitor la **Expunerea de motive**, semnalăm că aceasta este sumară și nu respectă structura instrumentului de prezentare și motivare, prevăzută la art. 31 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nefiind prezentate, în primul rând, cerințele care reclamă intervenția normativă, cu referire specială la insuficiențele și neconcordanțele reglementărilor în vigoare. În acest context, precizăm că nu sunt prezentate măsurile concrete ce se urmăresc a fi stabilite prin prezenta propunere, respectiv în ce sens va fi modificată și completată Ordonanța Guvernului nr. 105/1999, ci se menționează, într-o manieră generală, „*nevoia de a aduce la un numitor comun prevederile Decretului-lege nr. 118/1990 (...) și ale Ordonanței Guvernului nr. 105/1999 (...)*”, precum și faptul că „*modificările propuse vor asigura un tratament similar și corect pentru beneficiarii celor două acte normative*”.

Totodată, precizăm că, potrivit considerentelor Deciziei Curții Constituționale nr. 238/03.06.2020¹ și considerentelor Deciziei Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii nr. 2/13.03.2023, **voința legiuitorului se apreciază în funcție de expunerea de motive** a unui act normativ.

De asemenea, menționăm că nu sunt prezentate, printre altele, nici impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), și nici informații referitoare la consultările derulate în vederea elaborării propunerii.

¹ Reiterate în Decizia nr. 405/21.09.2022.

În consecință, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, este necesară revederea și completarea **Expunerii de motive**.

6. La **art. I pct. 1**, la **partea dispozitivă**, pentru respectarea uzanțelor normative, sintagma „articolul 4¹” se va înlocui cu abrevierea „**art. 4¹**”.

La textul propus pentru **art. 4¹ alin. (1)**, precizăm că sintagma „**nu afectează** plafoanele de venituri” nu este adecvată în context, fiind necesară reformularea acesteia, astfel: „**nu se iau în calcul la încadrarea în** plafoanele de venituri”.

Totodată, referitor la sintagma „bursele pentru elevi și studenți”, este de analizat dacă, într-adevăr, copiii beneficiari ai prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 105/1999 mai sunt sau mai pot fi elevi sau studenți, în caz contrar fiind necesară eliminarea sintagmei.

La **alin. (2)**, semnalăm că norma este neclară prin folosirea sintagmei „altor drepturi potrivit legii”, întrucât nu se înțelege care este natura acelor drepturi și care sunt actele normative avute în vedere. În consecință, este necesară revederea și reformularea textului.

7. La **art. I pct. 2**, la textul propus pentru **art. 5 lit. c) teza I**, semnalăm că sintagma „mijloace fluviale” este neclară în lipsa unei definiții sau a unei trimiteri la actul normativ care o prevede (dacă există), întrucât nu se înțelege ce mijloace sunt avute în vedere. În consecință, pentru claritatea și predictibilitatea normei, este necesară revederea și reformularea sintagmei.

La **teza a II-a**, precizăm că exprimarea este improprie și nespecifică stilului normativ.

Totodată, semnalăm că, potrivit normei propuse, beneficiază de gratuitate la transport un singur însoțitor, respectiv „**o persoană**” care trebuie să îl însoțească și să îl ajute pe titular.

De asemenea, precizăm că, potrivit art. 8 alin. (2) lit. c) și e) teza I din Decretul-lege nr. 118/1990, republicat, cu modificările și completările ulterioare, beneficiarii prevederilor acestui act normativ au dreptul la „douăsprezece călătorii gratuite, anual, pe calea ferată română, cu clasa I, pe toate categoriile de trenuri de persoane, cu mijloace de transport auto sau cu mijloace de transport fluviale, după caz, la alegere, **folosirea acestora fiind posibilă și de către însoțitori, membri de familie**, în cadrul numărului de călătorii stabilit pentru titular”, iar „în cadrul numărului de călătorii stabilit pentru titulari conform lit. b) și c), aceștia le pot folosi **și pentru însoțitori**”. Prin urmare, potrivit Decretului-lege nr. 118/1990, beneficiază de gratuitate la transport mai mulți însoțitori, precum și membrii de familie.

În acest context, întrucât, potrivit **Expunerii de motive**, se urmărește a se aduce „*la un numitor comun prevederile Decretului-lege*”

nr. 118/1990 (...) și ale Ordonanței Guvernului nr. 105/1999 (...)”, în vederea asigurării unui „tratat similar și corect pentru beneficiarii celor două acte normative”, este de analizat dacă norma propusă nu ar trebui să prevadă posibilitatea ca mai mulți însoțitori, precum și membrii de familie să beneficieze de gratuitate la transport, în limita numărului de călătorii gratuite stabilit pentru titulari.

În același timp, precizăm că potrivit art. 8 alin. (2) lit. e) teza a II-a din Decretul-lege nr. 118/1990, „Tichetele de călătorie gratuite pot fi ridicate și utilizate și de către soțul/soția sau de către alte persoane mandatate de titulari să le reprezinte interesele, pe bază de împuternicire cu dată certă, însoțită de o copie a actului de identitate al titularului tichetului, nefiind necesară prezența titularului la momentul realizării călătoriei”. În acest context, este de analizat dacă, pentru asigurarea unui tratament similar, astfel cum se urmărește potrivit Expunerii de motive, nu ar trebui introdusă o prevedere asemănătoare și în Ordonanța Guvernului nr. 105/1999.

În consecință, este necesară revederea și reformularea textului, după cum urmează: „în limita numărului de călătorii gratuite stabilit pentru titular, pot călători și .../poate călători și ...²”.

8. La art. II, având în vedere prevederile art. 70 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora „*Actul normativ modificat sau completat în mod substanțial se republică având la bază dispoziția cuprinsă în actul de modificare, respectiv de completare*”, apreciem că nu este necesară republicarea Ordonanței Guvernului nr. 105/1999, întrucât, după ultima republicare, acest act normativ nu a suferit intervenții legislative semnificative, fiind modificat și completat o singură dată, prin Legea nr. 154/2021, și nici intervențiile pe care le cuprinde prezenta propunere nu pot fi considerate substanțiale. În consecință, propunem eliminarea acestui articol.

Prin urmare, art. I va deveni **articol unic** și va fi marcat corespunzător cu sintagma „**Articol unic.** -”.

PREȘEDINTE
Florin IORDACHE

București

Nr. 700/11.07.2023

² textul se va completa cu categoriile de persoane avute în vedere (în urma analizării aspectelor semnalate), respectiv „însoțitorii”, „membrii de familie”, „însoțitorul”.